

Către conducerea PNT-CD ,
-scrisoare confidențială -

În atenția dlor Ioan Diaconescu, Remus Opreș , Ioan Mureșan,
Mircea Ciomara ,Ulm Spineanu, Vasile Lupu ,Mihai Gheorghiu ș a .

[Sunt Livia Dandara ,dr. în Istorie, specializat în perioada interbelică, constant sprijinitor al principiilor și construcțiilor instituționale democratice. Pe vremuri, m-am bucurat de binevoitoarea apreciere a dlui Corneliu Coposu, la invitația căruia am participat la simpozioane și dezbateri clarificatoare privind istoria și doctrina PNT-CD ;plănuiam ,chiar, să scoatem o carte de dialoguri politice, dar timpul nu ne-a mai îngăduit ;la sugestia sa , am intrat în staff-ul lui Emil Constantinescu

(pe atunci candidatul CDR), în care am activat între 1991-1995.

Din motive care nu fac subiectul prezentei intervenții ,m-am retras din viața publică și publicistică ,reluându-mi preocupările exclusiv profesionale. Am făcut câteva tentative de reluare a unor raporturi strict consultative cu personalități din partidul dvs. dar ,constatând dezinteres pentru ofertele mele, am încetat să inoportunez. Nu este un reproș ci o explicație.

Aceasta nu m-a împiedicat să fiu un perseverent observator al fenomenelor politice românești, pe care le-am urmărit cu interes profesional și cetățesc. Momentul politic actual este atât de grav ,încât m-am hotărât să ies din rezerva autoimpusă și să vă supun atenției câteva opinii dintr-un unghi de analiză istorică.

Deoarece nu-mi doresc publicitate și nici nu vreau să mă alătur corului defăimător la adresa partidului dvs., din scrupul moral față de trecutul partidului și memoria dlui Coposu, vă transmit confidențial câteva dintre aceste opinii. Privind impasul în care se afla C.D.R. în general, și PNT-CD, în special .]

✦ A . Gândiți-vă dacă nu sunteți, conștient sau nu, actori într-un scenariu care vizează compromiterea sistemului pluralist -partidist ca principală verigă în articularea unui regim autentic democratic.

În momentul actual, pentru partidul dvs. ,important nu este dacă câștigă sau pierde alegerile. (S-a putut vedea și ce înseamnă câștigarea lor ,într-o fază de nepregătire pentru guvernare) Gravă este degringolada manifestată în instituțiile ce ar trebui să reprezinte pilonii democrației :

/ **Un președinte** ,care a fost propus țării de C.D.R. , **renunță la luptă** (motivele nu mai au importanța ,s-a speculat prea mult despre ele) deși ar avea obligația morală să nu abdice de la răspunderile cu care a fost investit de CDR și votat de electoratul devotat .

/ **O alianță - CDR** - în care s-au pus toate nădejdele schimbării, **șubredă** din pornire, încetînd să funcționeze normal după preluarea puterii ,**obiect de dispută** pentru funcții algoritmice și **subiect de ridiculare** pentru presă ,**umbrelă** electorală pentru insignifiantul P.Ecologist , **rampă de lansare** pentru proaspăta ,pe atunci, "Alternativă" (azi UFD) și pentru niște "independenți " dubioși (Leonida Lari în '92, George Pruteanu în '95).

Construcție hibridă, dar necesară ,la care Alianța Civic , AFDP și alte organizații civice au adus un aport semnificativ, ca, după preluarea puterii, cuvîntul lor să nu mai conteze .

/ **Partidele "istorice"** ,PNL, PNT-CD ,PSDR , reapărute legal după revoluție , uitîndu-și parcă trecutul și lecțiile istoriei, **incapabile să-și unească eforturile**

pentru reclădirea și consolidarea regimului democratic .

/ **PNL** , în sfîrșit întregit după altelea episoade centrifuge , manifestînd un **oportunism ipocrit** - botezat "pragmatism "!

prin care se leapădă de aliații firești -fie ei Emil Constantinescu sau CDR sau PNT-CD - (amintind de perioada de după '44 , când Gh.Tătărescu a acceptat colaborarea cu comuniștii, ignorînd recomandarea lui Dinu Brătianu și a forțelor democratice.) /PNT-CD, la 10 ani de la reparația legală ,într-o situație mai grea decît în 1990 - deoarece atunci a putut fi vorba de manipuierea maselor electorale-ignorante și cu prejudecăți inoculate în cei 50 de ani de comunism - pe cînd acum este vorba de **compromiterea prin actele de guvernare**,prin dizidențele provocate de chiar foștii premieri (Victor Giorbea,Radu Vasile) sau primari (Lis), promovați în aceste funcții de către partid ! / **PSDR**,facînd al treilea pas grav (după părăsirea CDR si alianța cu PD),ducînd acum **tratative de alianță (sau fuziune) cu PSDR !** / **Alianța Civica**,fermentul coalizator din anii construirii alianței democratice,**ignorată deliberat** după preluarea puterii, **dezorganizata si cvasi inexistentă** la centru și în teritoriu, reducîndu-și acțiunea la simple declarații de presă si,intermitent, arogîndu-și rol de "instanță critica " și "arbitru " , fără implicare . / **Parlamentari CDR** ,dupa o **prestație submediocră** în legislatura de 4 ani care este pe punctul să se încheie ,**divizați pe fond sau formal, migrînd** spre partide adverse sau dizidențe , demonstrînd că nu și-au meritat includerea pe listele partidului .

†B. În acest context si în acest mecanism politic , situația P.N.Ț.-C.D. este **deosebit de critică** , ceea ce ar trebui să pună pe gînduri conducerea .

□I .) După 10 ani de la reparația legală pe scena politică , PNT-CD cunoaște un **discredit generalizat** ,din partea opiniei publice, a celorlalte partide,a mass-mediei,a politologilor,a intelectualilor , deoarece ,de data aceasta ,nu mai este vorba de ignoranța și prejudecățile inoculate de comunism, ci de receptarea capacităților politice ale partidului dvs.(doctrină,program,cadre ,eșecuri) în actul de guvernare și în funcționarea sistemului pluri-partidist.

□II .) Cauzele care au dus la această stare de fapt, sunt numeroase, obiective sau subiectiv- umane,conjuncturale sau cronice, acumulate sau inedite , îndreptățite sau rău-înțelese. Ele s-au succedat în viața și actele partidului dvs.,marcîndu-i evoluția,acțiunile ,performanțele,potențialul de reacție,dezlegarea crizelor,relațiile cu factorii de putere ,cu celelalte partide, cu societatea civilă ... **cu rezultate vehement criticate sau acuzate** , în momentul de fata .

(Nu intru în analiza lor,deoarece acest demers ar necesita mult spațiu explicativ si ,fiind consumate ,au doar o importanța istorica)

□III .) PNT-CD este **culpabilizat drept unic responsabil** de eșecul guvernării ,este **criticat** vehement nu numai de adversari, dar și de partidele de coaliție,de grupările rupte din el, de personaje "lansate " tot de el (grupul ultiimilor 4 dezertori) , este **paralizat** de acțiunea duplicitară si labilă a liberalilor, este **abandonat** de Emil Constantinescu , iar acum pare "agățat " **cu disperare** ...de"Independentul" Isărescu. Este penibil că în partidul dvs. nu se află nici o singură **personalitate care să fie lansată în această competiție!**

Iar dacă nu există, este grav că v-ați complăcut în această carență, fără a atrage în rindurile dvs. asemenea capacități .

[Personal ,îmi îngădui totuși să avansez (cu titlul de exemplu) un singur nume care nu este cu nimic mai prejos decât Stolojan sau Isărescu în cursa prezidențială. Dimpotrivă, ar reprezenta România cu prestigiu, cu demnitate, competență politică, și legitimitate (cooptat în partid) :EMIL HUREZEANU .]

□ IV .) Cred că ,de aceea, pentru PNȚ-CD, a sosit momentul să-și analizeze cu luciditate doctrina, programele, prestația politică și guvernamentală ,structurile organizatorice, potențialul uman, elita conducătoare, alianțele, strategiile ,șansele în alegeri ,ș.a. și ,în lumina concluziilor ,să adopte măsuri
**NU PENTRU CÎȘTIGAREA ALEGERILOR ,ci pentru ...
CÎȘTIGAREA ÎNCREDERII ROMÂNILOR**

în valoarea moral -politică a PNȚ-CD, în cartea de identitate și mesajul creștin -democratic al acestui partid istoric.

□ V .) Pentru atingerea acestui scop ,din care ar decurge ,apoi ,firesc, toate celelalte, partidul nu-și mai poate îngădui o serie de grave deficiențe :

1.) Discreditarea legitimității și prestigiului partidelor, în mecanismul democratic de guvernare ,prin delegarea atribuțiilor sale unor persoane "apolitice", "independente" ,care nu se simt solidare și responsabile față de doctrina și programul partidului .

Lansarea zgomotoasă și hei-rupistă a numelor Isărescu sau Stolojan , insinuată de prin '91 ,cînd cei doi finanțisti "independenți " erau lăudați pentru apolitismului lor, în opoziție cu "diletanții" politicieni ,a fost o capcană.

[Dar eu nu cred că ,în cazul celor doi ,este vorba de un "apolitism" sau "independență " motivate intelectual, ci ori de o crasă incultură politică, dezinteres, ori de o ipocrizie în spatele căreia se întrezăresc orgolii încă nemărturisite sau embrionare ,ori -de ce nu ? - de aruncarea pe val, ca reacție la cascada elogiilor privind "excelentele" lor capacități de guvernare .

Serile trecute ,la 7abc ,Stolojan mărturisea cu seninătate că nu l-au interesat niciodată "poveștile " cu aceste partide politice ,că abia acum le studiază programele, ca să vadă cine sunt și ce vor ele ! Acum ,iata-l, înscris la PNL, lansat în cursa electorală pentru președinție, fără program, cu experiență de premier în regimul Iliescu (pe care are de grijă să-l menajeze, să-l elogieze ,pentru a nu-și tăia calea care duce spre alternativa pedeseristă .

Cum și de ce au devenit cei doi "tehnicieni" unicul și ultimul colac de salvare al României ,eu ,pentru a nu divaga pe tema scenariilor și diversiunilor (deși ele nu sunt excluse), nu pot da ,deocamdata ,decît explicații care (în de psihoze sociale și mediatice.)

Spre deosebire de mecanismul politic firesc, cînd partidul inițiază programe, și ,ajuns la guvernare, desemnează condiționat specialiștii care să le execute, asistăm la o inversare nefirească de roluri :

" finanțistul " Stolojan condiționează partidelor solicitante fuziuni, programe, libertate de decizie, fără a prezenta programul său ;
"bancarul " Isărescu consideră "Programul pe termen mediu și[...] " un program personal ,afirmîndu-și continuarea statu^{TV}ului său de independent, condiționînd, la rîndu-i ,asumarea președinției de sprijinul unei largi coaliții, ținînd într-un veritabil "suspance" sprijinitorii , adversarii ,presa ,politologii .

Doi oameni ,doi experți în finanțe, care fac din "independența " lor o virtute, un atu ,reușesc să devieze, pe fond, funcționarea normală a SISTEMULUI POLITIC CLĂDIT PE PARTIDE .

Cui ajută acest echivoc moral- politic al unor oameni care sunt pe punctul de a accepta să candideze la cea mai înaltă funcție în stat ?

2.) **Absența oamenilor loiali și competenți** - "tehnicienii" - capabili să îndeplinească, în actele legislative și de guvernare, programele izvorite din programele și doctrina partidului.

[Cazul ultimilor patru "transfugi" - confirmă cel puțin absența loialității ,dacă liberalii s-au grăbit să-i recupereze pentru capacitățile lor !]

3.) **Compromisurile principiale,doctrinare** (dacă ele există !) de esență creștin-democrată,prin sacrificarea pe altarul "coaliției" , adică a rămânerii la putere ,cu prețul pierderii identității .

4.) Intrarea în **alianțe nefirești**,cu scop electoral sau interese de putere (alianța contra naturii cu PD , din care au decurs majoritatea blocajelor,compromisurilor,eșecurilor legislative,tîrguirilor de portofolii și atîtea alte disfuncționalități care ,acum ,sunt contabilizate doar în sarcina partidului dvs.) care au dus la degradarea treptată a credibilității și imaginii PNT-CD .

5.) **Protejarea ,menținerea în partid** ,nesanționarea persoanelor care au compromis (prin incompetență,oportunism,corupție sau chiar trădare) principiile,programele ,atît ale partidului cît și ale CDR, democrației și statului de drept .

6) Promovarea în parlament a unor **persoane clientelare**, insignifiante,fără cultură politică sau legislativă,pasive, lipsite de prestață, incapabile de prestația necesară făuririi sistemului legislativ , **nereprezentative** în domeniul profesional și **fără prestigiu** în teritoriu.

7.) **Cramponarea** și menținerea pe funcții a celor ce s-au dovedit necoresponzători,uneori corupți .

8.) **Tolerarea corupției** nepotismului,privilegiilor,foloaselor , decurgînd din calitatea de membru sau protejat de partid .

9.) **Ingratitudinea ,dizgrația și sacrificarea** personalităților promovate de partid,care, îndeplinind cu onestitate conduita fixată de acesta ,au fost boicotate sau dezavuate conjunctural (cazul Ciorbea ,cazul Ticu Dumitrescu) .

10.) **Incapacitatea atragerii în partid** a unor persoane de calitate , cu prestigiu profesional și moral,cu popularitate în viața economică, socială,spirituală,culturală a comunităților.

□VI) După 11 ani de existență post-comunistă ,din care 7 în opoziție și 4 la guvernare,PNT-CD trebuie să fie în măsură să-și articuleze doctrina, programul general,programele sectoriale ,programele imediate și de perspectivă ,pentru a-și defini identitatea , locul și rolul pe care și-l asumă în destinul României .

Aceste documente esențiale ,care legitimează existența și viabilitatea unui partid,trebuie concepute în partid, explicate,exemplificate ,popularizate,pentru ca atît politologii și presa ,cît și cetățenii să perceapă corect mesajul "național-țărănesc-creștin -democrat" .

Deocamdată , dacă observați, acest mesaj este perceput fie ca **inexistent,fie revolut,fie reacționar,fie de import** , **etichetat cînd de stînga ,cînd de dreapta** , **cînd revoluționar ,cînd conservator** , **poreclit drept partid de talibani** , zeflemisit pentru vîrsta onorabilă a veteranilor săi ....adica numai în clișee negative.

Si,dincolo de judecatile de rea-credinta lansate de adversari,
tăcerea și absența clarificărilor dvs.

au hrănit aceste imprecizii doctrinare .

□VII.) Dacă PNȚ-CD nu trece acest examen al limpezirilor ,
dacă se lasă manipulat în tot felul de capcane și combinații politice
conjuncturale,dacă pune interesul politicianist mai presus de
misiunea sa istorică,indiferent dacă câștigă sau pierde alegerile din
toamnă,**abia acum își poate adjudeca eșecul traiectoriei sale istorice.**

Numai un PNȚ-CD,demn de trecutul si predecesorii săi ,
poate și trebuie să-și continue existența.

Altfel ,poporul român ,apoi Istoria , îl vor sancționa
nu la urnele de vot,

ci la judecata cea mare a valorii moral-politice si a faptelor.

Dumneavoastra,conducătorilor de astăzi ai PNȚ-CD ,vă revine
datoria să asigurați partidului o linie consistentă și pozitivă.

Libertatea de a o face ,există.Mai este necesară voința politică.

Livia Dandara ,dr.in istorie.

Îmi cer iertare dacă în judecățile mele s-au strecurat erori de apreciere.

De trei săptămîni doresc să vă parvină această scrisoare.

Adresa o am de la departamentul dvs.de presă,
de la care am avut ,de fiecare dată ,informații contradictorii.

Ultima dată mi s-a spus că ,de fapt, email-ul PNȚ-CD (pntcd@rdsnet.ro)
singurul instalat,nu este funcționabil !

Este posibil așa - ceva pentru calibrul partidului dvs.?!

Cum pot cei conectați la internet ,din țară și din străinătate ,
să țină legătura cu dvs.?

Bucuresti,1- 7 august,2000.Revenire ,8- 15 aug.2000

Email : <dandara@vipnet.ro> Telefon 410.75.54